

Pierre Schori 2024-11-02:

Statsministern måste förklara sitt svek mot FN

Sverige hade länge en unik ställning i FN, tack vare vårt engagemang och våra uppoffringar. Men idag? En genomgång av statsministerns olika tal under 2024 belyser regeringens linje. Pierre Schori kräver svar på vad det är som ligger bakom denna destruktiva likgiltighet, som fortsätter trots att FN behöver all hjälp att stå emot Israels attacker.

Nästa år fyller Förenta nationerna 80 år. Vid starten den 24 oktober 1945 förband sig de 51 grundarstaterna ”att rädda kommande släktled undan krigets gissel”. Några månader tidigare, den 6 augusti 1945, hade staden Hiroshima utplånats genom ett amerikanskt atombombsangrepp, världens första. Tre dagar senare släpptes en andra atombomb över Nagasaki. Omkring 200 000 människor dog i sviterna av bombningarna.

I Europa hade stora delar lagts i ruiner och nära 60 miljoner mist livet. Svält och sjukdomar härjade. Människor tvingades på flykt från sina hem.

Massmorden på judar – Förintelsen – hade genomförts.

Som en bjudande plikt för en majoritet av medlemsstaterna antog FN 1947 ”The Partition plan”, framförhandlad under svensken Emil Sandströms ledning, som delade Palestina i en judisk och arabisk stat. 55 procent av det forna brittiska mandatet tillföll Israel och 45 procent arabsidan, som det då kallades, medan Jerusalem ställdes under FN:s kontroll. Den judiska delen var inte bara störst, den hade också de bördigaste jordarna och den enda hamnen. SÅ KOM STATEN ISRAEL till världen, ett barn av Förenta nationerna. En annan svensk, Folke Bernadotte, fick förtroendet att leda arbetet med delningsplanen. Men judiska extremister, missnöjda med planen som sådan, avrättade mannen som hade räddat tusentals fångar från nazisternas koncentrationsläger. Mordet ledde till att Sverige dröjde med sitt erkännande av den judiska staten.

Att just FN hade en så avgörande roll i tillskapandet av Israel förklarar delvis världsorganisationens stora engagemang. Något som Frankrikes president Emmanuel Macron erinrade om under ett regeringssammanträde den 15 oktober i år med orden: ”Herr Netanyahu ska inte glömma att hans land skapades medelst ett beslut av FN.” Tidigare hade Macron krävt ett stopp för vapenleveranser till Gazakriget och respekt för FN:s beslut.

Presidenten skulle ha kunnat lägga till att under perioden 2015-2023 har FN:s generalförsamling antagit 155 resolutioner med kritik av Israels beteende mot palestinier i de ockuperade områdena, medan endast 88 andra resolutioner under samma tid varit kritiska mot andra länder.

FLERA RESOLUTIONER FÖLJDE som bekant därefter, och den 18 september i år krävde 124 stater i generalförsamlingen i ett extrainsatt möte, med hänvisning till det konsultativa utslaget i den internationella brottsdomstolen den 19 juli, att Israel skulle upphöra med sin närvaro och illegala politik i det ockuperade palestinska territoriet. Belgiens ambassadör motiverade sin röst med orden:

“Israels decennielånga ockupation förstör palestiniernas mänskliga rättigheter och komprometterar varje möjlighet till en fredsprocess i Mellanöstern.”

Men Sverige lade ned sin röst.

Israels reaktion på kritiken har varit oförsonlig, inte minst mot FN:s generalsekreterare Antonio Guterres. Den nyss avgångne utrikesministern Elie Cohen sa bland annat:

“Guterres upprätthållande av sitt ämbete är ett hot mot världsfreden. Hans krav på eldupphör i Gaza är lika med ett bidrag till terroristorganisationen Hamas och ett stöd åt mord på pensionärer, bortrövande av småbarn och våldtäkt på kvinnor.”

Hans efterträdare, Israel Katz, förklarade den 2 oktober generalsekreteraren för persona non grata och förbjöd honom allt tillträde till Gaza. Något liknande har bara skett en gång tidigare, då Sovjetunionen i samband med Kongokrisen i oktober 1960 uppmanade Dag Hammarskjöld att lämna sin post. DET TILLHÖR HISTORIEN att när staten Israel bildades 1948 förklarade Egypten, Transjordanien (Jordanien), Syrien, Libanon och Irak krig. Ett krig som den nya judiska staten vann. I processen fördrevs eller flydde 750 000 palestinararaber i vad som skulle komma att kallas Nakba (katastrofen). Sedan den tiden har frågan om kartan och Israels gränser varit den stora knäckfrågan. En ödets ironi är att ungefär lika många israeliska bosättare illegalt har tillskansat sig mark som är palestinsk.

En av de mest extrema ministrarna i Netanyahu's genom tiderna mest extrema regering, finansministern Bezalel Smotrich, beskrev den 11 oktober i år sin vision om landets framtid:

”Det står skrivet i de heliga skrifterna att Jerusalems framtid ligger i att sprida sig till Damaskus. Därför måste denna judiska stat bredda ut sig till Jordanien, Libanon, Egypten, Syrien, Irak och Saudiarabien.”

FN:S HUVUDSYFTE ÄR att upprätthålla internationell fred och säkerhet, skydda mänskliga rättigheter, bistå med humanitärt stöd, främja hållbar utveckling samt upprätthålla internationell lag. Medlemsländerna har idag stigit till 193, men fortfarande hotas världen av en total undergång med kärnvapen, och förintande krigshandlingar utförs i Ukraina och Mellanöstern, Myanmar och Sudan för att nämna de värsta.

Judar dödas fortfarande, som Hamas bestialiska terrorattacker i södra Israel visade. Dör och skadas gör också i förfärande antal palestinier och libaneser. Olika FN-organ gör nu storartade insatser i olika katastrofområden, men samtidigt hotas och dödas FN-anställda och andra arbetare i humanitära organisationer som aldrig förr.

Internationella domstolen (ICJ) beordrade Israel i maj 2024 att stoppa sin militära offensiv. Detta som en provisorisk åtgärd under utredningen om brott mot Folkmordskonventionen.

Israel hotar att stoppa delar av FN:s humanitära verksamhet, bland andra flyktingorganet UNWRA, samtidigt som man angriper FN-styrkan Unifil i Libanon. Något som fick även USA att protestera den 11 oktober:

”USA vill inte se att FN: s fredsbevarande trupper utsätts för anfall av Israel. Unifil spelar en viktig roll för Libanons säkerhet.”

Skarp kritik kom också från EU:s utrikeschef Josep Borrell, Irlands premiärminister Simon Harris och Frankrike, som den 1 oktober ”fördömde den fortsatta avsiktliga attacken av israeliska styrkor mot Unifil” och kallade upp iden israeliske ambassadören till UD.

FRÅN SVERIGES REGERING var det tyst. Om Israels blodiga framfart mot civilbefolkningen i de palestinska ockuperade områdena och Libanon sägs inget av konkret värde. Och FN nämns knappast av regeringen.

Inte minst genom Dag Hammarskjöld som generalsekreterare kom Sverige att få en unik ställning i världsorganisationen. Vårt land blev en av de största bidragsgivarna till FN:s olika program, och svenska soldater kom att utgöra stommen i de av Hammarskjöld skapade blå baskrarna, de fredsbevarande trupperna under FN-flagg, inte minst på grund av vår militära alliansfrihet som också har möjliggjort att Sverige fått rekordmånga Nobels fredpris. En genomgång av statsministerns olika tal under 2024 belyser regeringens likgiltighet.

I sitt tal på Folk och försvars rikskonferens den 8 januari 2024 talade Ulf Kristersson (M) mycket om Nato men FN nämnde han inte med ett ord.

I ett tal till nationen den 7 mars 2024 upplyste han svenska folket om att ”Natomedlemskapet betyder att vi har kommit hem”. Han påtalade att tusentals svenska soldater har stått under Natobefäl i länder som Bosnien, Kosovo och Afghanistan. Men han sa inget om det katastrofala utfallet av insatsen i Afghanistan. Och inte en stavelse om FN.

På ett toppmöte i Sydkorea den 27 mars om demokratin hade statsministerns talskrivare förbigått den stora insats som Sverige hade gjort i Korea på 1950-talet, nämligen att upprätta ett välutrustat sjukhus under FN-flagg där både amerikaner, nord och sydkoreaner behandlades. Detta istället för att skicka soldater.

Inte ens på Veterandagen den 29 maj 2024 nämnde han FN där tiotusentals svenskar tjänstgjort i fredens tjänst.

I Almedalen den 3 juli gladdes statsministern åt att antalet kvotflyktingar till Sverige hade minskat med 80 procent, att det militära och humanitära stödet till Ukraina hade ökat och att den viktiga transatlantiska enigheten med USA fanns. Men inte ett ord om FN eller Palestina.

I regeringsförklaringen den 10 september 2024 där Kristersson presenterade sin nya regering sa han bland annat:

”Sverige är medlem i Nato. Kampen mot inflationen är vunnen. Allt fler brott i gängmiljö klaras upp och en kriminalpolitisk offensiv utan motstycke har inletts. Antalet asylsökande är historiskt lågt. Sverige har kommit hem till den fria världens försvarsallians för fred och frihet.”

Slutordet blev:

”I morgon blir en bättre dag.”

Återigen: inte något om FN eller Gaza.

TOMHETEN EKAR lika ihåligt när det gäller det som en gång var Sveriges utrikespolitiska paradgren: de blå baskarna i fredens tjänst.

Idag verkar FN-trupperna i elva operationer med 70 000 militärer från 61 länder varav 15 är EU-länder. Ett 15-tal länder bidrar förtjänstfullt med mer än 1 000 soldater. Några länder sticker ut, de vill inte eller kan inte vara med. Till dessa hör USA och Ryssland som har egna prioriteringar. Samt några som är alltför resurssvaga som Benin och Chad, Nya Guinea och Djibouti.

I absoluta botten finner vi Haiti – och Sverige!

Båda med noll blå baskrar.

Vi kan ana vad Folke Bernadotte och Dag Hammarskjöld, Alva Myrdal och Olof Palme skulle ha sagt om detta skandalösa svek.

MOT DENNA BAKGRUND ber jag om svar från statsministern på följande frågor:

Är det ”att komma hem”, att få en fredligare och humanare värld, att svika FN så totalt?

Varför protesterar inte regeringen mot att Antonio Guterres och hans medarbetare förtalas och livsviktiga FN-organ motarbetas eller portas?

Varför följer inte Sverige exemplet från andra EU-länder att ta emot svårt skadade civila från Gaza såsom FN har begärt?

Vill ni följa president Macrons vapenexportförbud till Israel?

Är det rimligt att svenska staten driver affärer med det israeliska vapenkonglomeratet Elbit som förser den israeliska krigsmakten med huvuddelen av de förintande vapen som används mot civila i Gaza och Libanon? Pensionsfonderna i Danmark och Norge har sedan många år avstängt koncernen på grund av brott mot den humanitära rätten.